

[Erik Eriksen.]

af det sidste par år opnået en kraftig forøgelse af deres valutareserver. Derfor er det vel ikke underligt, at nationalbanken advarer.

Vender vi os fra fortiden, altså den umiddelbart foregående tid med dens økonomiske dårlighed, kan vi prøve at danne os et vist skøn over udviklingen i den nærmest kommende tid. Det ærede medlem hr. Bundvads betragtninger vedrørende den økonomiske situations sandsynlige udvikling falder jo ikke helt sammen med den bedømmelse, nationalbanken anlægger. Den falder heller ikke sammen med erhvervslivets, men det er klart — det må jeg medgive — at der er mange ubekendte størrelser i den nærmeste tids økonomiske udvikling. Såvidt jeg kan se af de oplysninger, der står til vor rådighed, er udsigterne alt andet end lyse. Udlandet søger nu at dæmpe højkonjunkturen, og hvad betyder det for os? Det betyder først og fremmest forringede afsætningsmuligheder for vor eksport. Vor landbrugseksports værdi har været tydeligt dalende det sidste halve år.

Samtidig med at vi således har oplevet en mindre gunstig tendens i vor eksport, tyder meget på, at vi takket være inflationspolitikken, forårets indkomststigninger og højere importpriser kan vente en tilsvarende ugunstig udvikling på import-siden. Det er altså slet ikke usandsynligt, at vort bytteforhold vil forringes yderligere, og samtidig vil forholdet mellem de ind- og udførte mængder pege i retning af større valutavanskeligheder.

Jeg anser disse muligheder for ganske alvorlige, og vi er jo ikke så langt fra den yderste lånegrænse i den europæiske betalingsunion. Vi gør klogt i at indstille os på, at vi også kan komme til at opleve en yderligere forringelse af vor dollarbeholdning, og jeg må indrømme, at som jeg ser det, er vi på vej ind i nye vanskeligheder. Virkningerne af forårets indtægtsstigninger er slet ikke slået igennem endnu.

Jeg håber, at jeg mistynder det materiale, der står til vor rådighed; men jeg er bange for, at det ikke er tilfældet, og hvad så? En regering, der vel i og for sig ikke holder af at indskrænke det offentliges udgifter, vil derfor let komme til at tænke på nødvendigheden af at piske befolkningen med

flere skatter. Byrden ved tidligere skatteforhøjelser vil da være båret forgæves, og befolkningen må så endnu en gang bide i det sure æble. Jeg tror ikke, denne udvej i det lange løb vil være tilstede, og jeg må gøre den indskudte bemærkning, at jeg tror heller ikke, vejen til flere toldforlig er farbar. Det viser sig jo til eksempel, at de svenske toldforhøjelser af 1955 var en misforståelse, de hjalp ikke som påstået. De svenske tekstilfabrikanter og arbejdere er allerede begyndt at klage deres nød til regeringen. Jeg tror også, at det herhjemme vil vise sig, at toldforhøjelserne var en skinløsning, der som hovedresultat førte til højere leveomkostninger.

Må jeg, medens jeg er ved disse forhold, nævne, at der som bekendt forestår en ny vurdering til ejendomsskyld og grundskyld; det forlyder, at værdierne skal sættes op med 25 pct. Man forstår godt, at meddelelsen herom foruroliger store kredse og på forskellige områder. De foruroliger også ejendomsbesiddere og erhvervsdrivende, for konsekvensen af en sådan forhøjelse bliver jo, hvis ikke det offentlige træffer de nødvendige modforanstaltninger, en meget klækkelig forhøjelse af ejendoms- og formuebeskatningen, som det kan blive svært for de pågældende at bære, da økonomien i forvejen er så anstrengt. Jeg har set udregnet eksempler på, at f. eks. en villaejer med en efter nutidsforhold ikke særlig stor formue må vente sig en forøgelse af sin ejendoms- og formueskat på ca. 500 kr. Ejendomsskatterne vil stige med 300 kr. og formueskatten med 200 kr.

Hertil følger sig endvidere en stigning i værdien af egen bolig, som antagelig vil forhøje familiens indkomst med 1 000 kr., hvoraf skatten vil tage en meget væsentlig part. Sådanne eksempler har jeg set udregnet, og enhver vil forstå, at et sådant skattepålæg, blot fordi formuen på papiret bliver skrevet op, kan få en meget ubehagelig følge for mange. For landbrugets vedkommende har jeg set lignende udregnede eksempler på meget store stigninger i ejendoms- og formueskatten som følge af den omvurdering af værdierne, som nu skal finde sted. Det vil altså sige en forøgelse af beskatningen og dermed af erhvervenes omkostningskonto, som det kan blive svært, gen tager jeg, at klare for adskillige.